

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Közlési árak:
Helyi: Magyaróra 10 korona
Külföldi: Magyaróra 15
Külföldi: Magyaróra 20

Felolvasó szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
Cászló József.

Egyesületi ára 4 fillér.
Helyi elosztás és kiadói ár:
Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 27

A jogi szakoktatás reformja.

— június 9.

Az egységes jogi szakoktatás behozatalának kérdése ismét egy lépéssel haladt a megoldás felé. Az igazságügyi miniszteriumban szaktanácskozást tartottak az egységes ügyvédi és bírói vizsgálatról készült törvénytervezet ügyében,

Főbb megállapodásokként regisztrálhatjuk, hogy az ankét elejtette a kötelező doktorátust. Ezenkívül kimondta, hogy az egységes képesítő vizsgát akárhányszor lehet ismételni. Sőt ezt a kedvezményt kiterjesztik azokra is, a kik a jelenlegi szabályzat értelmében másodszor is elbukván az ügyvédi vizsgán többé nem vizsgázhatnak. Ezekről azonban még egy évi újabb gyakorlatot kívánnak.

Az ügyvédi vizsga sikeres letétele után az új ügyvédet azonnal még nem veszik fel az ügyvédek névjegyzékébe, vagyis az illető önálló ügyvédi működést nem folytathat, hanem ennek még két évi utó gyakorlatot kell végeznie. Ezek az új ügyvédek mint ügyvédhelyettesek szerepelnek és úgy a felsőbírók, mint az esküdtbírók előtt helyettesíthetik főnökeiket. Vagyis a joggyakorlat a mostani 3 évről felémelegetik 5 évre.

A jogászok és ügyvédek régi óhajta meg teljesedésbe ezzel a javaslattal, ha abból törvény lesz. A mostani ügyvédi mizériának jelentékeny oka az is, hogy az ügyvédi és bírói, valamint a közigazgatási pályákra képesítő vizsgálatok között igen nagy különbség van. A bírói kvalifikációja kevesebb, mint az ügyvédi. A bírói vizsgához nem szükséges doktorátus sem. Most már a ki ügyvédi, tehát legmagasabb jogász kvalifikációt szerzett, többnyire nem akar többé bíró lenni, a

mi kevesebb kvalifikációval is lehetett volna. Vagy legalább is nem szeretné a bíróságnál alul kezdeni. Egyszerre pedig nem ültetik a tanácselnöki székbe. Így aztán az ügyvédi pályán próbál szerencsét. Él, a hogy tud. Legfeljebb nagy csalódások után megy a bírósághoz, sovány ugyan, de biztos kenyérre és bizony ráfanyalodik, hogy alant kezdje új pályáját.

A bírósági tisztviselők anyagi helyzetének javításával, a tisztességes megélhetés biztosítása valamint az egységes kvalifikáció mellett azonban az ügyvédi pályára való tördülés bizonyára apadni fog.

Eppen azért az ügyvédi és bírói pálya között még szorosabb kapcsolatot szeretnénk létrehozni. Miként azt már több ízben szóval is tettük azt kellene megkövetelni az ügyvédtől, hogy az ötéves gyakorlatnak felét bíróságoknál töltsen.

Ezzel az intézkedéssel egyként jelentékenyen emelnék az ügyvédek gyakorlati kiképzését, mert annyi és oly különféle ügygyel, mint az a bíróságnál nagy tömegben előfordul, az egyes ügyvédi irodákban szórva nyosan találkozhatunk. Sőt sok ügy az illető ügyvédi irodába soha elő sem fordul.

Másrészt az ügyvédnek készülő fiatal jogász megkedvelné a bíróságot és ez okból is szívesen maradna annak kötelékében.

Sokat nyomna a latban továbbá az a kartársi, pályatársi viszony, mely az együttes gyakorlat és az egységes kvalifikáció mellett ki fog fejlődni a bíró és ügyvéd között, míg most mind a kettő külön kasztba tartozik; több helyütt még farkaszemet is néznek egymással a bírák és ügyvédek. Míg ha egy anyatejen nevelkednek, a vérségi kötelék sokkal erősebb lesz közöttük.

De főként a nagyobb gyakorlat

elsajátítása végett különösen ajánlatos az ügyvédnek a bírósági gyakorlat, Ezt a kívánságot egy más gakorlati életpályáról vett analóg hasonlat csak megerősíti. Például hozzuk fel az orvost, kitől a doktorátus után bizonyos ideig közkórházi, klinikai gyakorlatot követelnek és csak ennek befejezése után folytat hat az orvos önálló gyakorlatot.

A mostani ügyvédi vizsga rendszernek éppen egyik árnyoldala, hogy az tényleg gyakorlat nélkül is letehető. Mert az ügyvédi vizsga az utóbbi évtized alatt jóformán elméleti vizsgává fajult, holott annak tisztán gyakorlati vizsgának kellene lennie. Hisz a doktorátusi vizsgák az elméleti vizsgák.

Az ügyvédjelöltek nagy része a mostani rendszer mellett csak névleg ügyvédjelölt. Eppen hogy le van jelentve egyes ügyvédek által gyakorlónak, de az illető, pláne, ha nincs rászorulva a keresetre, bizony az ügyvédi irodák tájára sem megy. Soha egy eleven pert nem lát. De minek is neki, mikor az ügyvédi vizsgán épp úgy kérdeznek és felelnek, mint a rigorózumokon, hát biz arra a könyvekből és nem az élő praxisból készül. Sőt még az ügyvédvizsgáló-bizottság tagjai között is jogtanárok ülnek, a kik maguk sem gyakorlati jogászok. Ebből a szempontból a mai ügyvédi vizsga egész rendszerét és a bizottság összeállítását is alaposan meg kell változtatni akként, hogy az ügyvédjelölt gyakorlati jártasságát alaposabban kikémleni lehessen. Mert az elmélet és gyakorlat közötti különbség éppen a jogtudományi téren igen nagy. Az ügyvédtől és bírótól pedig gyakorlati élettapasztalatokat követelünk.

TOLNAI DANIEL

Debrecen Piac-utca 49 szám.

o a főpostával szemben, o

ajánlja legnagyobb választéku raktárát, férfi-, női- és gyerekcipőkben.

Legjobb minőség

Olcso árak

A magyar delegáció ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, 1904. jun. 8.

A magyar delegáció ma délelőtt Széll Kálmán elnöklésével ülést tartott, hogy végszerkezetben végezzen a tegnapi elfogadott eljárással. Mindenekelőtt a tegnapi ülés jegyzőkönyvét hitelesítették, majd pedig észrevétel nélkül végszerkezetben elfogadták a tengerészeti eljárást, a záró számadásokat és az okkupacionális hitelt. A határozatot megüzenik az osztrák delegációnak, és onnan feleletet várnak. Ebből a végből ma déli egyórára újabb ülést hirdetett az elnök, ezt a jelenlegi pedig berekesztette. Az üzenet átvételére tartott rövid üléssel a magyar delegáció befejezte működését.

Együttes zártülés.

Delután a magyar és osztrák delegáció együttes záró ülést tartott, melyen a tanácskozások véget értek. Az elfogadott határozatokat a király elé terjesztik szentesítés végett.

Városok rendőrsége.

— jun. 9.

Nemcsak nálunk Debrecenben, hanem a vidék csaknem minden nagyobb városában élénken foglalkoznak most a rendőrség újjászervezésének kérdésével.

A bajok ugyszólván mindenütt egyformák.

Sok a munka, kicsi a rendőrség létszáma, a rendőrség nincs jól kioktatva, oktatása egyáltalán sehol nem rendszeres és a rendőrség kimerül abban a munkában, ami őt igazi tisztétől, a rend-élet és vagyonbiztonság őrzésétől elvonja s egyéb szolgálatok, részben irodai, részben kézbesítési s szolgai munkákra kényszeríti.

A jelek arra mutatnak, hogy mással is türelhetlenek az állapotok és Debrecen nyomán Szeged, Arad, Szabadka, Kolozsvár, Győr stb. szintén a legsürgősebben megoldandó kérdések közt emlegeti a rendőrség újjászervezését vagy csendőrséggel helyettesítését.

Maga a közönség is egyre sürűbben követeli a mostani állapotok gyors megszüntetését. De érdekében áll ez a rendőrségnek is; mert a rendőrök legjobban érzik, mily kínos, mennyire tarthatatlan az ő mostani helyzetük.

Nálunk a szervező bizottság most érkezett el a rendőri szervezet pontjához és bizony kívánatos, hogy bátor, őszinte, egyenes szókimondással vessen véget a mai állapotoknak.

A mi álláspontunk kezdettől fogva az volt, hogy mostani szervezetében a debreceni rendőrség tovább fenn nem tartható.

Nagyon jellemző a vidéki városok rendőrségéről általában, a mit a Rendőri Lapok-ban egyik kiváló rendőrkapitány, tehát szakértő ír. Ennek a közleménynek egyik pontja a többiek közt ezt mondja:

„Legnagyobb bajunk az, hogy az 1886. évi XXII. t.-c. 69. §-ában tett felhatalmazás mai napig sincs végrehajtva, azaz, hogy nincs szolgálati rendtartásunk minek folytán annyi a dirigensünk, a hányféle természetű akta fekszik íróasztalunkon, nincs az a közszolgáltatási ágazat, melynek bizonyos mértékben subordináltjai ne volnának, mégis gyenge javadalmazásunk mellett leginkább megterhel bennünket mindenféle közigazgatási ügyekkel a városi tanács. Jelenleg annyira el vagyunk halmozva a rendszet körén kívül eső munkákkal, hogy valódi hivatásunknak bizony nagyon sokszor vagyunk kénytelenek felületesen megfelelni.

Ketségtelen, hogy a rendőrség ily helyzetben nem teljesítheti feladatát.

Ez az állapot odavezetett, hogy a rendőrtisztviselő nem más, mint egy aktagyártó irodalom, aki az írásbeli teendőkkel ugy tud van terhelve, hogy másféle teendők végzését semmi esetre sem képes magára vállalni, ha azt akarja, hogy hátralékok miatt súlyos fegyelmi eljárást ne kapjon. Hát hogyan fordítson gondot a rendőrség oktatására, s ha hivatalos órán kívül teszi, micsoda eredménye lesz annak a legénység szempontjából, melynek bizony nincs nagy kedve arra, hogy iskolába üljön, amikor már a pihenési idő kezdődne. Vagy ha tesz is, oly kedvetlenül teszi, hogy az oktató fáradozása már ezen hajótörést szenved.

Nem látjuk e helyütt érdektelenség felsorolni e törvényhatóságok lakosainak számát, viszonyítva a legénység létszámához. Arad 56260, lakó, 83 rendőr (al-tisztával együtt.) Baja 20361 l. 27. r., Debrecen 75006 l. 123 r., Győr 28989 l. 50 r., Hódmező-Vásárhely 60883 l. 68, Kassa 40120 l. 79 r., Kecskemét 57812 l. 82 r., Kolozsvár 49295 l. 110 r., Komárom 19396 l. 26 r., Maros-Vásárhely 19522 l. 47 r., Nagyvárád 50177 l. 91 r., Páncsova 19044 l. 33 r., Pécs 43982 l. 72 r., Pozsony 65868 l. 107 r., Selmecbánya 16375 l. 19 r., Sopron 33478 l. 61 r., Szabadka 82122 l. 127 r., Szatmár 26881 l. 45 r., Szeged 102991 l. 130 r., Székesfehérvár 32167 l. 37 r., Temesvár 53033 l. 94 r., Ujvidék 29296 l. 55., Versec 21990 l. 43 r. és Zomborban 29609 lakosa esik 47 rendőr.

Ez a létszám 1000 lakoshoz viszonyítva így oszlik meg: Marosvásárhelyen 1000 lakosra jut 2,4 rendőr, Kolozsvárott és Budapesten 2,2, Kassán 1,9, Nagyvárádon, Sopronban Ujvidéken 1,8, Győrött, Szatmárnémetiben Temesvárott és Versecen 1,7, Debrecenben, Páncsova, Pécs, Pozsony és Zombor városában 1,6, Szabadkán, 1,5, Aradon és Kecskeméten 1,4, Baján és Komáromban 1,3, Szegeden 1,2, végül Hódmező-Vásárhely, Selmecbánya és Székesfehérvár városban 1,1.

Ezek bizony nem nagy számok. Ezer lakosra egy egész és 6 tizedrész rendőr! Humoristának el lehetne ezen a 6 tizedrész rendőrön mulatni, de a nem humoristát elszomorítják az ilyen számok, ha hozzáveszi, hogy azt az egy egész és hat tizedrész rendőrt (már csak így mondjuk az arány kedvéért), napon-

kint hatszor kell váltani, ami aztán 6000-re szőkíti föll hozzá viszonyítva a lakosság számát. De hová leszünk az aránnyal, ha a betegekre és szabad naposokra, a város nagy kiterjedésére és az alsóbb néposztályok minőségére gondolunk.

Ezek az adatok világítják meg a debreceni rendőrség sivár helyzetét. A rendőrök kézbesítők, házi szolgák, közigazgatási munkát végeznek vagy közvetítenek, így aztán a rendőri teendőkre nem marad ember.

Ezt a kérdést most alaposan meg kell oldani.

Reformátusok konventje.

— Saját tudósítónktól. —

— Harmadik nap. —

Budapest, jun. 8.

A református konvent tanácskozásainak ma volt a harmadik napja. Az ülést délelőtt 10 órakor nyitotta meg Bánffy Dezső báró főgondnok. Miután a tegnapi ülésről szóló jegyzőkönyvet hitelesítették, Bánffy Dezső báró fölemlíti, hogy egy mai reggeli lap gáncsolja azt, hogy ő minden indvánnyakirásban való beadását követeli s ügyintézetit fel a dolgot, mintha az elnökség ezzel a szabad tanácskozást korlátozni akarná. A régi erősnnyaku kálvinista gárdát ma a könnyen hajló derék jellemzi és nem a föl-emelt fő, mondja az illető lap. Bánffy báró kijeleati, hogy a kálvinisták elveikből sohasem engedtek s csupán a szabály előtt hajlanak meg, mert ez az ügy érdekében van.

Azért tartja szükségesnek ezt megjegyezni, hogy senki se üljön fel annak a ráfogásnak, mintha az elnökség a szabad tanácskozást korlátozni akarná s az erős kálvinista derekat meghajlásra kényszerítené.

Kifelé amugy is rossz a hangulat s az elnökség nem törekszik egyébre, mint az egyetemes egyház érdekeinek istápolására. — A ki ok nélkül folytat támadja az egyházi hatóság intencióit, a ki az egyházi és a világi elemek között ellentéteket akar szítani, az nagyon rossz szolgálata ot tesz az egyháznak.

Az élénk helyesléssel kísért megjegyzések után a konvent áttért a napi-rend folytatólagos tárgyalására. — Molnár Béla a közjogi bizottság jelentését ismertette.

A kultuszminiszterium ama körrendeletét, amely szerint minden iskolai vagyon telekkönyvi változásai az illetékes tanfelügyelőnél bejelentendők, a konvent Bernáth Elemér és Darányi Ignác felszólalásai után tudomásul vette. A tiszántuli egyházkerület felterjesztésével kapcsolatosan kimondja a konvent, hogy visszaélések megakadályozása végett könyöradományok gyűjtését ezentul csak kivételesen és konventi jóváhagyással engedje meg. Abból az alkalomból, hogy a csiksomlyói róm. kath. főgimnáziumban négy református növendéket nem részesítettek református hitoktatásban, a kon-

Mihalovits J. gógyszertárában a „Kigyo” Debrecen, főt, a városházzal szemben.

Ajánlja Harmat araporát (pouder), mely készítmény üde színt kölcsönöz az arcnak s nem rontja az arcot. Kitűnő illatu, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arc- vagy rizspporral. Jól tapad s igen jól fed. A Harmat-crème a Harmat szappannal együtt használva az arcot üdév, széppé teszi s megóvja a megráncosodástól. (Kapható 3 színben: fehér, rózsaszín, krém színben) mintadoboz Harmat pouder ára 50 fillér. Nagy doboz ára 1 kor. és 2 kor. Ajánlja továbbá a következő araporait: Berlini Felpouder (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. 60 fillér. Velupouder (3 féle színben) kis doboz 60 fill., nagy doboz 4 kor.

vent Darányi Ignác indítványára kimondta, hogy a vallás sérelmi esetekről nyilvántartást fog vezetni, — hogy alkalomadtán felhasználhassa adatok gyűjteményét.

A misszióügyi bizottság jelentését Zsigmond Sándor terjesztette elő. Ennek során a konvent új missziói állások szervezését vette tudomásul s a kiosztott segélyeket jóváhagyta. Kimondta továbbá a konvent, hogy az 1903. évi segélyezések mérvét állapítja meg az 1004. esztendőre is.

Az egyetemes tanügyi bizottság jelentését Sass Béla ismertette.

A vasutasok pöre.

A vasutasok sztrájk-bizottsága a bíróság előtt

— Ötödik nap. —

Budapest, június 8.

A perbeszéd.

A tárgyalás mai ötödik napja dr. Geszti Andor kir. ügyész vádbeszédével vette kezdetét.

— Igaz fájdalommal teljesítem ezuttal — ugymond — közzéadói kötelességemet, hiszen az a menthetetlen tény, mely ennek a pörnek megindítását parancsoló kötelesség tette, a nyomában felhalmozódott, kiszámíthatatlan anyagi kárnál fogva marad szomorú nevezetességünk. En tek. törvényszék nagyobb szerencsétlenségnek, végzetesebb bajnak azt a valósággal fejvesztett anarhiát tartom, melynek lesújtó képével nemzeti társadalmunk e minden tekintetben jelentékeny rétegének erkölcsi világa döbbentett meg.

Az állami alkalmazottaknak egész nagy testülete, az államvasutak alkalmazottainak ezrei és ezrei, akikre az állam és a nagyközönség legélethez vágóbb érdekei bízva, felesketett tisztviselők, közhivatalnokok, szolgálati helyeiket rutul cserbe hagyva, eskü szentségének vállalt, hivatali kötelességeiknek megtagadására ragadtatták magukat.

Gazdasági életünket alig érthette nagyobb csapás, mint a vasuti forgalom megszüntetése. Milliókra megy a kár, melyet okozott, milliókra, melyek elpusztultak s többé nem pótolhatók. Az ország a dermedtség állapotába jutott. Kikapcsolódott az eleven forgalomból. A bizalom, mely e leghatalmasabb milliárdokat kezelő gazdasági tényezőnként a magyar államvasutakat méltán megillette s mely legbecsesebb értéke a külfölddel szemben pedig az országnak is élet föltétele, alapjában rendült meg.

Egy ország, melyet odafektettek a halálos ágyba saját fiai, tudatosan, szándékosan, a tébolyhoz közel járó könnyelműséggel elvágyva a nemzetközi kapcsolatok, melylyel a művelt világhoz oda forrasztottuk magunkat, pellengére állítva bennünket a világ népei előtt. Ezt tették, ide sodorták a vádlottak a máv. alkalmazottakat. Ide sodorták pedig éppen abban a minőségüknek, amelyre alapított bizodalommal létezőiket tette le kezükbe az államhatalom. Ertem ez alatt az ő közhivatalnoki minőségüket.

A vád címét tehát a btkv. 480. 481 §-ából meritem ellenük.

A btkv. 480. §-a szerint vétséget követ el az a közhivatalnok, aki hivatali kötelességének teljesítését megtagadja.

A btkv. 481. §-a szerint pedig bűntett forog fenn akkor, ha a hivatali kötelesség teljesítése két vagy több közhivatalnok összebeszélése következtében tagadtatott meg.

A kir. ügyész ezután részletesen bizonyította, hogy a vasutasok közhivatalnokok. Majd így folytatta:

Magának a tettek elkövetése azt hiszem bizonyításra nem szorul annyira köztudomásu. Az u. n. sztrájkknak gondolata, melyet a bűntett elkövetésével valószínűsített meg, nem volt új, a bűntett sodort máv. alkalmazottak előtt. Nehány hónapi izgatás edzette a sziveket a sztrájk végrehajtására. A sajtó egyrésze már februárban kapta fel az eszmét és izgatott megvalósítására. A március 21-iki angyalföldi értekezleten Veréb Mihály és Kardos Antal, az április 18-iki gyűlésen pedig Turcsányi Pál egészen nyíltan beszélt a sztrájkokról. A fogadalmi nyilatkozat, melynek aláírói férfui becsületükön kívül minden elszántságukat költötték le s melyet Faludi József szervezett és terjesztett s a szolidaritás kimondása is egyenesen a sztrájkra célzott.

Csupán lelketlen emberek lehetnek még, akik a szörnyeteget életre keltsék. Csupán a jeladás volt még hátra. Már most kétségtelen, hogy a forgalom tényleg bekövetkezett. E végből a már alkalmazottak, velük együtt Margulit, Turcsányi, Sarlay, Lorber és Potinger kivételével a vádlottak szolgálati helyüket engedély nélkül elhagyták, és hivatali kötelességeik teljesítését a forgalom megállításának nyilvánvaló célzatával beszüntették. Mert ugyebár tek. törvényszék az u. n. sztrájkolóknak ezrei akkor sem tértek vissza helyeikre, akkor sem állottak munkába, mikor itt Budapesten bizonyosságot szereztek arról, hogy a nagy gyűlést nem tartják meg. Ha kötelesség teljesítésének ez a megszüntetése igaz, amit hogy ez mindenki előtt tisztán áll, s ezt nem egy, nem kettő, hanem 10,000, tán több alkalmazott, még pedig szolgálatban levő, szolgálatra kirendelt alkalmazott egyszerre ugyan egy jeladásra, ugyanazon vezetés mellett, nyilvánvaló összebeszélés következtében azzal az el-tökélt szándékkal tette meg, s folytatta napokon át, hogy akaratának feltétlenül érvényt szerezzen, úgy kétségtelen, hogy itt nem közönséges mulasztásról, nem egyszerű elmaradásról van szó, mert itt az akarat egyenesen a hivatali kötelesség teljesítésének megtagadására, mint a közös cél megvalósításának vélt eszközére, irányult, az eredmény tényleg a kötelesség megtagadásával létesült.

Az ügyész ezután a tárgyalás során fölmerült adatok alapján a vádlottak szereplését jellemezte.

Beszédét így fejezte be.

Amikor e testület, mely évtizedek óta becsülettel állotta meg helyét s a képességnek, pontosságának odaadásának mindenkor kiváló mértékét tanúsította. A gondjaira bízott intézmény tekintélyének, megbízhatóságának becsületének kockázatával a honfitársuk s a haza érdekein vitogató sebeket ütve ily go-

nosz tette vállalkozott, azt hiszem kötelességem, azokra az okokra reámutatnom, melyeknek a gyászos eredményt tulajdonítom. A vádlottak azt vitatják, hogy tettüknek indító oka a fizetésrendezés kérdése volt. De minő porszem ez az érdek, ha a hűtlenségnek ahhoz a sziklaóriáshoz képest, melylyel az állam vasuti tisztviselők hazájuk közgazdasági életének vérkeringését akasztották meg. Hiába vitatják tehát a vádlottak, nem igaz, hogy forradalmi jellegű rendbontásoknak itt rejlik az oka. En tek. törvényszék, a valódi okot a rend és fejelem fogalmának az elzüllesztésben sőt megvetésében látom, ami ebben a mozgálmában is orgiákat ült.

Előttünk hevernek az anyagi és erkölcsi javaknak romjai, melyek a vádlottak gonoszságának bélyegét viselik. Itt vannak a vádlottak is, hogy a törvény szavát meghallják. S itt állok én a közérdek képviselője, hogy a hivatali eskü meggyalázott szentségének s az alapjaiban megsértett jogrendnevében elégtételt kérjek. Nem a bosszu érzetével, hanem a törvény tiszteletéből táplálkozó rendíthetetlen kötelességérzettel. En tehát igazságot kérek. Az állam érdekhez méltót és emberségeset: igazságos ítéletet kérek!

Az ügyész után Dr. Vázsonyi Vilmos, Sarlay János és Seide Arthur véője beszélt.

— Közhivatalnok-e a vasuti alkalmazott? — így kezdte beszédét. A btkv. meghatározását a 461. §. tartalmazza. Ebben foglaltatik a taxatív felsorolás. A vasuti alkalmazott külön említve nincs, holott a 2-ik csoportban még a tébolydák állami orvosai és felügyelői is külön említetnek. A törvény szándéka tehát az volt, hogy a vasutast nem tekinti közhivatalnoknak, mert az első csoportban említettek közzé a vasutas nem tartozhatik, hiszen a vasutasok nem közigazgatási hatósági teendőket teljesítenek, hanem az állam kincstár tulajdonát képező fuvarozási vállalat alkalmazottai.

Baracs Marcel mondta el a védő beszédét. Ezzel a tárgyalást az elnök holnapra halasztotta.

KÖZIGAZGATÁS.

× **Beregszász és Debrecen.** Beregszász város polgármestere átiirt városunkhoz, irná meg neki, vajon kocsitnak alkalmas e az aszfalt, vagy ha nem alkalmas, micsoda kövező anyagot tart a város jónak. A mérnöki hivatal bizonyára tud felelni szakszerűleg ezen kérdésekre más városokban szerzett tapasztalatai után, gyakorlatban azonban mi még alig figyelhettük meg az aszfalt kocsit jóságát, mert nálunk ilyen csakis a Simonffy-utea elején van, szó esett az elmúlt napokban ilyen aszfalt kocsit építései az iskolák és tanintézetek előtt a kocsiközlekedés okozta zaj mérséklésére, azonban ez is csak jámbor szándék marad egy időre, mert nagyon sok költséggel járna.

× **Porték kiaggatása.** Néhány vászon és rövidáru kereskedő panaszos levelet irt a tanácsához. kimondják benne, hogy a rendőrség nem jó szemmel néz

Közkivánatra Brunner Rudolf léghajós
vasárnap délután ismét felszál. — Bemeneti jegy 20 fillér,
a melylyel a léghajó kiállítás is megtekinthető.

a boltjuk ajtajára és kirakatuk ráájára kiaggatott portékákat. Elmondják továbbá, hogy a portékák kiaggatása az idevágó szabályrendeletet nem sérti, de reájuk a rendőrség tilalma sérelmes, mert a falusi vevők, hacsak szemekkel nem látják a portékát, nem tudják mit árulnak a boltban, mivel olvasni nem igen tudnak. Mindezek után arra kéri a tanácsot, hogy adjon ki egy döntvényt, amelyhez úgy ők mint a rendőrség alkalmazkodjanak. A tanács legközelebb határoz a kérelem sorsa felett. Szándékát ugyan nem tudjuk, de annyit már most is megjegyzünk, hogy nagy városok forgalmas helyeit nem emelik azok a kiaggatott portékák. A portékák kirakása a kirakatban eszközölhető és igazán győnge érve a beadványnak az, hogy a falusiak nem tudnak olvasni, mert analfabeták különösen a mi vármegyékben már csak elvétve találhatók.

× **Nyugdíjbizottsági ülés.** A város nyugdíjellenőrző bizottság tegnap délután 5 órakor ülést tartott Veczey Imre főjegyző hivatalos helyiségében. Az ülésen kisebb jelentőségű folyó ügyeket intéztek el.

× **Levél Egerből.** Hevesvármegye alispánja Debrecen városhoz fordult Gyöngyös-Halász tűzkárosultjai érdekében. Az alispán elmondja, hogy Hevesvármegye minden időben támogatja a hozzá folyamodókat, most azonban ők is a tártörvényhatóságok támogatására szorultak. A tanács legközelebbi ülésén fog a megkeresésre válaszolni.

EGYHÁZ és ISKOLA.

Önképzőkori záróünnepély. Nemzetünk művelődéstörténelmében igen szép hivatás jutott az ifjúsági irodalmi egyesületeknek. Magyar nyelvünk mindmennyi védvái voltak ezek az elnyomtatás szomorú napjaiban s ezekben, mint valami gyakorlóiskolában, képezték ki magukat íróink és költőink legjelesebbjei. Ezt a fontos hivatást nem töltik már be az önképzőkörök. Am azért ki kicsinyelné hivatásukat? Itt fejlődik ki az ifjú irálya, tökéletesből szépészeti érzéke, elsajátítja az önállófellépést. Minde hivatást igen szépen töltik be a mi kath. főgimnáziumunk Révayönképző-köre. Legalább tegnap záróünnepélyéből, melyet a dalárdával és zenekarral rendezett, joggal következtetjük ezt. A zenekar vezetője nagy fegyelmességet és összhangzó játékot árult el. Polcsász „Hollója” próbára szokta tenni a legjobb szavalókat. Vidovich Ernő sikerrel állotta ki e próbát, a közönség harsány tapsa lón jutalma. Ezután az énekkar adta elő Alt „Vándordalát” Holzinger Imre tanár vezetése mellett, Felléptével teljesen meglehet elégedve. Darvas György Concert hongroiseben jóval felülemelkedett a rendes dilettánsok niveauján. Hegedű játékához jól illet Éricez Ernő discret zongorakísérete. Mangner Arthur tréfás szavalata sok igyekezetre mutat, az e fajta szavalatban több sikert ért el Békés Kálmán Gabányi „töttánczmesterével” Mózes A. melodramája Komiss G. zongorakíséretében egyik leghatásosabb száma volt a műsornak. Az önképzőkör évi működéséről felolvasott jelentés mindenkit arról győzött meg, hogy a még fiatal irodalmi egyesület jó uton halad előre. — Egy az ifjúság buzgalma kívül kétségtelenül Dr. Szücs István vezetőtanár érdeme. Végül a pályamunkák eredményét hirdették ki. Eszerint A magyar iroda-

lomból; Kostyák József, VIII. o. t. Az altthetikából; Uj Sándor, VIII. o. t. Elbeszélő dolgozatból; Nagy László, VIII. o. t. A latin nyelv és irodalomból; Pörta Lajos, VIII. o. t. A történelemből; Steiner József, VIII. o. t. A történelemből dicsérettel; Vidovics Ernő, VII. o. t. A fizikából; Liedersam Henrik, VIII. o. t. Vizszavalatért; Békés Kálmán, VIII. o. t. Zenéért; Éricez Ernő és Darvas György, VIII. o. t. Énekért; Bartók Ferenc, VIII. o. t. nyertek jutalmakat. A jutalomdíjak a főgimnázium csekély számú alapítványából és az iskola jóakaratu barátainak adakozásaiból kerültek ki.

A tanári körből. A tanári kör f. hó 11-én szombatn d. u. 4 órakor tartja évről gyűlését a kollegium kis tanács-termében. Ez alkalommal Fazekas Sándor reáliskolai igazgató fog előadást tartani a szülei értekezletekről. A gyűlésre a kör t. tagjait ez uton is meghívja az elnökség.

Uj iskolák. Az öt tanteremből álló új iskolahelyiség, melyet Debrecen városa építtetett a róm. kat. egyház használatára a Szent Anna és Varga-utcán már elkészült. Az iskolát Biczó Gyula építési vállalkozó készítette általános megelégedésre. A tantermek tágasak és világosak és úgy az egészség, mint a tanügy minden követelményeinek megfelelnek. Még csak a tantermek felszerelése van hátra, amit szintén a város, a népoktatás hathatós pártfogója teljesít.

Tornavizsga. Ma délután öt órakor kezdődik a róm. kath. főgimnáziumnak a tornavizsgálója, amelyen az intézet ifjúsága mutatja be a tornázásban és testi ügyességben tett gyakorlatát. A tornavizsgát Striffier Ferenc tornatanár vezeti. A tornavizsgán, amelyet a főgimnázium udvarán tartanak meg, jelen lesz az egész tanári kar és szívesen látják az érdeklődő nagyközönséget is.

H I R E K

Tavaszi séták.

Másfél százéves orvosi tanácsadó.

Régi, elnyűtt könyvecske került a kezembe. Százötven évvel ezelőtt nyomtatták és abban sz időben mohón kapkodták az emberek. Alig volt olyan ház, melyben könyv nélkül ne tudták volna tartalmát. Sajnos, a könyvecske eleje hiányzik, a meglevő részből azonban megismerhetjük az akkori emberek babonára hajló természetét. A könyv szerzőjét bizonyára jóakaratu vezette munkája megírásában és afféle feleser lehetett, ki tudást, tapasztalatot és babonát vegyített össze. Minden betegségre tud orvosságot és oly biztosnak mondja jó hatását, hogy bizonyára sokan használták tanácsait.

A főfájás ellen a következőket ajánja: Temjént, borsót, sót, etzetet, olajt együtt mind elegyíts össze, főzd meg és kösd véle; vagy: szegd vékonyan pirítós formára a kenyeret és azt öntözd meg jól szentelt vízzel, kösd a fejedre; vagy sós kenyeret elszelve egy darabot sóval meg kell hinteni, s a sós felével a feje tetejére kötni, mindgyárt használni: vagy reszelt céklaléből hanyatt fekvén három cseppet bocsáss az orrodba, nyomban használni, vagy reszelt retket két ruha közt köss a homlokodra; vagy róka vizet, tojás fehérét és nádméz keverj össze, tedd a fejed bubjára. Ha szédülsz: fölöstököm nélkül ne maradj, habár pár harapást is faljál; vagy meleg ruhával dörgöljék tagjaidat, csak a fejet ne bántsd;

vagy igyál zsallyára vagy betonicára tsinált borot,

Asztmát az előtt nem ismertek, hanem fulladást. Ez ellen a következőket ajánlja: aszald meg a kapor levelet, törd meg borban és igyad; vagy marti füvet vagdalj össze és igyad nádméz nélkül, reggel, délkor és este három hélig.

Orvosság a gyermek ijedése ellen: vedd a medvének jobb szemét, aszald meg jól és valami materiába vard bé s akazd nyakába, had hordozza. De ennél jobb a szentségek hordozása. Ha pedig a kis gyermek rettegős, száríts meg vakondok szivet, törd porra és egy késhegyit adj be neki vízben, tejben, vagy egyébben. Hideglelés ellen — mint a könyv mondja, probatum est használni, ha a beteget végig kenik fokhagymás, zsiros meleg ecettel, mely után vegyen be tiz szem sárfümagot, vagy az ugynevezett vérehulló fűnek nedvével kend meg az az orrod alját; vagy ha tőkén fát vágna, a fából kieső vagy a sertések vállója alatt is amely gelesztákat találsz, tégy be azokból kettőt-hármat ecetbe és ha megszállnak benne, igyad le az ecetet, probatum est, hogy sohase jön rád többet a hideg; vagy a pókhálóból csinálj három pilulát vagy golyóbist, oszt vedd be.

Kopaszság ellen törj mogyoró belet, elegyítsd mezben és kend be vele fejedet; vagy vízi tormát, ürmet, istenfát, vérehulló fű gyökeret főz meg lugban, azután egy csomó vagy falka legyet törj össze jóféle terpentinnel és tyuktojás székével és kend a fejed, olyan hajad lesz, mint a bibliai Sámsonnak.

Köszvény ellen — ugymond — nincs orvosság, mindazonáltal kedveskedik néhány recipével és pedig: borseprőben főzz meg hangyaszombékot földestől, hangyástul és ezzel kenegess; vagy a nőstény heringnek vedd el a tejét, kend ruhára és meggyógyulsz.

Nátha ellen végy négy fő fokhagymát, törd össze ó hájjal és kösd a talpadra.

Sárgaságot úgy lehet gyógyítani, ha a beteg gyakran iszik aranyos edényből.

Mintegy kétezáz betegségről ad tanácsot ez a régi könyv. Használták-e ezen tanácsokat, nem tudom, annyi azonban bizonyos, hogy az emberek akkor egészségesebbek voltak, mint mostanság.

* **A koronázás évfordulója.** Tegnap volt éppen 36. évfordulója annak a lélekemelő és közjogilag is fontos eseménynek, hogy az Arpádok ősi koronája Ferenc József magyar király fenkölt homlokát először érintette. Országszerte, de különösen a fővárosban — ahol jelenleg királyunk tartózkodik — nagy diással ünnepelték meg ezt az évfordulót. Debrecen városa is kivette a maga részét az országos ünnepből annyiban, hogy nagy csendben megülte e napot ilyenképen. Több házon és középületen zászlót lengtetett a szél. Minden felekezeti templomában hálaadó istentisztelet volt. Az iskolákban pedig szünetelt a tanítás.

* **Bortermelők a miniszterelnöknel.** Fővárosi munkatársunk táviratozza: Ma délután fél 1 órakor körülbelül mintegy ötszáz tagu küldöttség tisztelgett Gróf Tisza István miniszterelnök és Tallián Béla földmívelésügyi miniszternél. A küldöttség vezetője Zselénszky Róbert gróf volt, ki a memorandumot nyújtotta

át a kormányelnöknek, a melyben a magyarbor megvédésére és az olasz bor beözönlése ellen kérték fel a kormányt. A küldöttség szónoka Zselénszky Róbert gróf volt, ki külön is felhívta figyelmét a kormánynak arra, hogy különösen a kis szőlő gazdákat támogassa. A küldöttség szónokai után Tisza István gróf kormányelnök hosszabban válaszolt, és megígérte, hogy minden tőle telhető módon megfogja védelmezni a magyar borászatot, és a magyar szőlőgazdákat.

* **A téglagyári munkások munkaszünetése.** Debrecen öt téglagyárában, amint azt már tegnap jelentettük, szünetel a munka. Ennek oka csak kis részt rejlik a munkaadók és munkások közt szóban forgó bérfizetési kérdésben. Ez a munkaszünetés is, miként a többi alighanem mondván csinálódott azok által, akiknek a munkaszünetés a kenyerük s akik ezért a kétes értékű működésükért a központtól egy és más ilyenkor előforduló címen százalékot huznak s akik szónoklatukat és izgató beszédeiket mindig csak egy vezérlő motívumra vezetik vissza, tudniillik, hogy „fizessetek elő a Népszavára!” S a boldogtalan munkás, akinek az a nyomorult napi keresménye talán öt éhes és síró gyermeknek tömi be száját kenyérrel, elbódítva a lelketlen izgatók szavától, nyomorba hagyja kergetni magát, abbahagyja a munkát és előfizet a Népszavára. Pedig azzal ugyan még nem lakott jól semmiféle éhes emberfia, olvassa bár reggeltől napestig. A mostani munkaszünetésnek is körülbelül ilyen színezete van. Itt azonban tulajdonképpen nem munkaszünetéssel állunk szemközt, az előlegeket tekintve, hanem egyenes szerződészegéssel, amit a munkaadó gyár közül négy ki is fejezett abban a feltételben, amihez a holnap, azaz pénteken megkísérelendő béketárgyalások megtartását kötötte, hogy csak abban az esetben hajlandók tárgyalni, ha addig is munkába állanak a munkások. A holnapi nap fogja erre megadni a feleletet.

* **A polgári kör juniálisa.** Nyári mulatságoknál szinte szokatlan az az érdeklődés, melyet közönségünk most a polgári kör juniálisa iránt tanusít. Mikor legelőször tudtuladtuk a bál megtartásának hírért, akkor már megindult a tudakozódás és megkeresés a meghívókért, úgy hogy ezen a héten már kénytelen volt határozatilag kimondani a rendező bizottság, hogy egy tagja folyvást készenlétben tartózkodjék a kör helyiségében. Ezt a rendkívüli érdeklődést azzal is meg kívánja hálálni a rendezőség, hogy egészen különleges, maradandó emlékek gyanánt szolgáló női táncrendeket készítettett, melynek leírásába és ismertetésébe azonban nem bocsátkozhatunk, nem akarván a hölgyek meglepetését az előzetes ösmertetéssel csökkenteni.

* **Kolozsvári diákok nálunk.** A kolozsvári unitárius főgimnázium tanuló tanulmányi kirándulást tesznek az országban. Utjukban Debrecen is meglátogatják.

* **(Egy érdekes kurial határozat)**
A kir. Kuria most egy érdekes határozatot hozott. Kimondotta ugyanis, hogy a kaució nélküli lapoknak *semmiféle politikai nyilatkozatot közölni nem szabad.* A határozat lényege a következő: Politikai tárgyak körül forog minden közlemény, mely az államcélok megvalósításának módjaival foglalkozik s a törvény szempontjából nem tesz különbséget az, hogy az ily tartalmu elmélkedés magának a lapnak szerzeménye-e, vagy máshonnan van átvéve *avagy politikai testületek vagy gyülekezések tárgyalási, nyilatkozatai közöltetnek-e.* Az ily közléseket, amennyiben a törvény szerinti feltételek teljesítése nélkül történnék, nem teszi büntetlenné az 1848: XVIII. tc. 14. § a, mert az ott megnevezett tárgyalások vagy iratok csak oly lap által közölhetők büntetlenül a mely politikai közlemények kiadására van jogosítva. Ez a határozat megváltoztatja kaució nélküli lapok auralatát, mert ezek eddig híven közölték a politikai eseményeket, legfeljebb véleményt nem mondták azokról. A Kuria azonban mosti fenti határozatával utját állotta ennek.

* **A csónakázó tó új bérlője.** Az államvasut uttestén túl fekvő csónakázó tavat és a mellette levő 2 hold földet a tegnap délelőtt tartott nyilvános árverésen Makai Mihály vette bérbé 10 évre, évi 500 koronáért.

* **Ki a szabadba.** A Bocskay ligetbe tervezett kirándulás előkészületei mind szélesebb arányokat öltenek s ma városunk minden társadalmi rétege élénk érdeklődik a kedélyesnek ígérkező kirándulás iránt.

A táncrendezés fontos kérdésének ellátását ifjabb Ozory István vállalta magára, aki, egyik jó debreceni cigányzene társasággal kifejtett összműködésében előre is biztosít, hogy a leányok szülők csak a legutolsó vonattal fognak a ligetből visszatérni.

Az erősebb nem megayugtására elárulhatjuk, hogy az uz-ozona és borkérdést megoldása a leghivatottabb kezébe tétetett le és megfelelő intézkedés történt elegendő számú kalabriasz és preference-asztalok felállítására iránt is.

* **A híres ember.** A budapesti Otthonban a csodagyermekéről volt szó. Azokról az irigylesre méltó Herbertekről, akik csodálatosképpen öröklék az apjuk vagy az anyjuk tehetségét s akiktől csak egy hemzseg közéletünk, de különösen művészi világunk.

A vitába beleszólt Rákosi Viktor, a mindig jókedvű Sipulusz is, aki boldogon mesélte, hogy bizony az ő fiából sohasem lesz író, mert az ezt a mondatot: „A kulya ugat” két bé-vel írja.

— Ugy? — vetette ellen valaki; — akkor humorista lesz a fiából!...

— Az már meglehet — folytatta Sipulusz és elmondotta a következő „esetet”:

— A minap a tanfelügyelő ott járt abban az iskolában, amelyikben a fiamba plántálják az elemi tudományokat. Amilyen a pechie van a fiúnak, persze ő volt az első, akit „fölhívtak”.

— Melyik Rákosi az apád? — kérdezte a tanfelügyelő.

— Rákosi Viktor! — felelte büszkén a fiu.

— Ugy!... Aztán, tudod-e, hogy mi az apád?

— Hogy micsoda?.. Híres ember!..

— Kitél tudod ezt?

— Hát az apámtól!...

* **Majális.** Az ág. ev. iskola ma, csütörtökön délután a nagyerdei fürdőház megetté tisztáson kedélyes nyári mulatságot tart, mely alkalommal az iskolás gyerekeket az evang. ifjúegylet özsonnával vendégeli meg. A mulatság és tánc este a felnőttek részére ugyanott lámpinok mellett fog tovább folyni, mire az érdekeltek figyelmét ezuttal is felhívjuk.

* **Véletlen baleset.** Bézán János tenkei földművelőnek a Nagymester utcán akadt valami dolga. A kis állomásra akarván kimenni, Vendég-utca felé vette útját. Azonban a lóvasut sínjeiben megbotlott és oly szerencsétlenül esett el, hogy fejét az egyik sínbe verte úgy, hogy betört, s 6 pár percig eszméletlenül feküdt a földön. A legközelebbi üzletbe szállították be a járókelők, hol magához térítették s sebtét, mely nem volt veszélyes természetű beköztöttek.

* **Halálozások** Debrecen városában az elmúlt napon a következők hunytak el: Szenderffy Béla róm. kath. 42 éves, özv. Bodnár Ferencné szül. Gál Géza ev. ref. 85 éves, Nagy Juliánna ev. ref. 12 napos, özv. Somogyi Józsefné szül. Trázzai Ida róm. kath. 38 éves, Szabó Imre ev. ref. 74 éves, Simkovics Nándor róm. kath. 56 éves, Dalmi József ev. ref. 57 éves, Nagy Sándorné szül. Móré Juliánna ev. ref. 80 éves, Nagy Sámuelné szül. Tamás Juliánna ev. ref. 50 éves.

* **Öngyilkossági kísérlet.** Török Eszter cselédleány szerelmes volt Kovács Frigyes tisztiszolgába. Kovács Frigyes azonban nem igen viszonzotta Török Eszter tiszta érzelmét, mert szívét semmi áron sem akarta oda adni. Ehelyett elvette Török Eszter összegyűjtött száz koronáját, ami felett Török Eszter anynyira elbuslakodott, hogy marólugot akart inni. A konyhában vele együtt levő szakácsné azonban még elég jókor észrevette s erőszakkal kicsavarta kezéből a marólugot tartalmazó üveget.

* **Száj és körömfájás.** A második állategészségügyi körzetet még alig oldták fel a zár alól, illetékes helyről nyert értesülésünk szerint ismét zár alá kellett venni, mert újra fellépett a száj és körömfájás. Ugylátszik, ez a ragadós betegség nem akar végleg megszűnni, mert amint a jelek mutatják, ha egy helyen el is mulik, bizonyos idő múlva másutt, vagy ismét ugyanott fészkel be magát, s ezzel aztán az amugy is magasra emelt áratat ijesztő módon szökkenti feljebb.

* **Talált gyermek.** Tegnap reggel valami lelketlen anya 4 hónapos csecsemőjét nyilván gyilkossági szándékból a helyivasut Hunyadi utcai sínpárjára tette rongyokba becsomagolva. Mire észrevették a gyermek már megfult. — A gonosz anyát a readórség keresi.

* **Elfogott lótolvajok.** Az elmúlt hónap 28-án éjjel Kardos Péter helybeli lakosnak két lovát lopták el a nyulási legelőről ismeretlen tettesek. A csendőrség minden zaj nélkül nyomozni kezdett és fáradságukat mihamar siker koronázta. Szakáll Károly és Sándor Gábor helybeli csendőrszervezők kerítették kézre a lóköltőket Barna Péter, Barna János és Tóth Kálmán helyi lakosok személyében. Még a lovak is előkerültek. Az egyik ló Lukács Jánosnál Ujfehértón, a másik Boros Sándor lókupecsnél Nyiregyháza volt, hova eladás végett kerültek. A csendőrség a tetteseket tegnap átadta az ügyészségnek, a bűnrészesek ellen pedig megindult a legszigorubb vizsgálat.

* **Vadorzás.** Szilágyi Márton olosón szeretett volna egy kis vadpecsenyére szert tenni. E célból vállára kapván két-esővű vadász fegyverét és elindult a Fancsikára vadászni. Terve azonban nem sikerült, mert az erdőőr, ki a lövésekre figyelmes lett, rajtacsípte a vadászson, s fegyverét elkobozván tőle, megtette **ellenő** a feljelentést vadászati tilalom áthágása miatt.

* **Elveszett.** Az elmúlt kedden este a Bika-vendéglő étkező teraszán egy világos szürke szarvasbőr női kékításkamaradt feledékenységből, amely kevés aprópénzen kívül egy rózsafüzért tartalmazott. Ez utóbbi teljesen értéktelen, de a tulajdonosnak mégis drága, mert emléke. Éppen azért kéretik a becsületes megtaláló, hogy legalább az otvasót vigye be a Bika szálló főpincéjéhez, ahol 2 korona jutalomba részesül.

* **Elgázolta a talyiga.** Hegedüs Sára Arany János u. 38. sz. a. lakó asszony gyanútlanul ballagott az Eryháztéren, mikor egy örületen arra vágató talyiga, mely a nagy zavarban el is tűnt, elgázolta, úgy hogy egy bordája össze is tört. Beszállították a kórházba. Az ismeretlen talyigás ellen pedig folyamalba tették a nyomozást.

* **Tilosban.** A mezőrendőrség a multkoriban szigorú tilalmat adott ki a madarak és a madártojások pusztítása ellen s a tilalom keretében felsorolta mindazon hasznát, melyet a madarak szereznek a gazdaközönségnek. Ezt a tilalmat Vig András és Tót Mihály vagy nem ismerték, vagy nem akarták ismerni, mert az előbbi a Halápi erdőben, az utóbbi pedig a Paci erdőben irtotta a madarakat, s rabolta a fészkekből a tojásokat. Mindakettőjüket megfognak büntetni.

* **To'oncunon.** Lakatos János nem igen szeretett egyedül csavargogni. Ezt az is bizonyítja, hogy körutjaira két gyermekét is magával vitte. Tegnap is így csavargott Debrecenben, míg egy rendőr észre vette s a központra vitte, honnan illetőségi helyére toloncolták. Hasonlóképpen járt Balogh Mihály és Balogh József, kiket szintén csavargáson értek.

LETZTER JOZSEF fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44., dr. Ujjalussy-ház Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejratánál levő kirakatkában.

x Kiadó szép lakás. Domb-utca 17 sz. a. gyönyörű öt szobás utcai lakás minden hozzátartozóval és mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Bővebb felvilágosítás szereshető Csapó-utca 48. szám alatt.

* **Könyvedvelők figyelmébe.** Egyesületi, saját könyvtárak, vagy egyes könyvek bekötési passepartéusokat, valamint diszmunckákat, jutányossárbán készít Antalffy Ferenc könyvkötő bírdiszműves Piac-utca 31. a városházzal szemben.

Ma este az Arany Bika kávéházban Rácz Károly zenekara játszik.

Budapesti rendőri hírek.

Saját tudósítónktól.

Budapest, jun. 8.

Sikkasztó ügynök.

A budapesti büntető bíróság vizsgálóbírája elfogató parancsot adott ki Popper József 55 éves ügynök ellen, sikkasztás és váltóhamisítás miatt. Popper Révai Zsigmond ékszerésztől 2756 koronát érő ékszeret vett át bizományba. Fedezetül átadott egy váltót 2000 koronáról. Az ékszereket elzálogosította, a pénzt elköltötte, majd később kiderült, hogy a fedezetül átadott váltón Jakab Popper Söhne aláírás hamis. A sikkasztó és váltóhamisító ügynök közép termetű, arca barnás, haja őszbevegyülő barna, orra görbe nagy, bajusza ősz, melléig érő ősz szakállja van, arcán piros anyajegy. — Magyarul, németül, franciául beszél.

Letartóztatott pénzbeszedő.

A rendőrség letartóztatta Stark Antal dolmándi születésű 28 éves pénzbeszedőt, aki Feldmann József és társa edénykereskedő cég (Baross utca 17.) kárára 134 koronát elsikkasztott és megszökött. Stark a pénzt a lóversenyen eljátszotta.

SZÍNHÁZ.

Japan színházak.

— Az orosz-japán háboru a szinpadon. —

A londoni Morning Post című lap egyik munkatársát az orosz-japán háboru színhelyére küldte haditudósítónak, aki nemrégben a tokiói Masagó-színház egyik előadását nézte végig. Az itt tapasztaltakat, amelyek élesen karakterizálják a japániakat, a következőképen írta meg lapjának:

— A japániak nemzeti szokásainak megfelelően, cipőmet a bejárat előtt levettem és körülbelül nyolc frank lefizetése után beléptem a színházba. A nézőtér egy nagy részét páholyok foglalják el, amelyekben négy, legfeljebb öt személy foglal helyet. A közönség másik része egyszerű faládákon ül. A szinpad jobb és baloldalához deszka lépcsők vannak erősítve, amelyek a színészek felsjárhatnak.

Minden néző, mielőtt a nézőtérre lép, egy teyérnagyságu darabka falapot kap, amely az előadás megtekintésére és a színház összes helyiségének megtekintésére jogosítja.

Az előadások Japánban rendszeren négy órákor kezdődnek és hat óráig tartanak, úgy, hogy egy-egy előadás tíz órákor szokott véget érni. A darabokat, tekintve azok hosszúságát, egy estén nem játszhatják el, hanem a következő napokon folytatják. A legtöbb színházlátogató a színházban költi el az ebédjét, az uzsonnáját, sőt a vacsoráját is. A színházban egy nagy bazár is van, amelyben a néző pompásan étkezhetik; de azonkívül bevásárlásokat is tehet, mert az élelmi szerektől és a saki nevű nemzeti italtól kezdve az eleven csirkéig minden rendelkezésére áll a publikumnak. A színház falai szétszedhető paraventekből állanak, amelyek közt a közönség ki- s bebújhat.

Ebben a sajtószertű színházban egy darabot adtak a következő címmel:

A mi nagy győzelmünk vagy: az oroszok leveretése csapataink által.

A szinlap egy óriási plakátból áll, amely tele van esataképekkel.

A nézőteret erőss zsbaj töltötte be, amikor hirtelen egy hatalmas ágyudörgés hangzott el, jelezvén az előadás kezdetét. A függönyösember izgatottan futott keresztül a szinpadon és széthuzta a kurtinát.

Egy nagy sátorban, lobogó tűz mellett két hosszohaju kozák ült, a kegyetlen hidegtől hangosan dideregve. A közönség vad ordításban tört ki, ami annak a jele, amelylyel a japániak az oroszok ellen viseltetnek. A hosszuhaju kozákok egyike erre levetette az orosz köpenyét, amely alatt japán tiszt ruha volt látható. Ebből a közönség megtudta, hogy a kozák tulajdonképpen japán kém.

A második kép egy magasrangu orosz katonatiszt házában történik. Az egyik színész, japán női ruhában — Japánban tudvalevőleg a női szerepeket is férfiak játszik — belép. Az orosz tiszt szomoruan mondja el japáni feleségének, hogy a háboru kitört és kénytelen a csatába menni. — A bucsu megható. Az asszony, bár szereti a férjét, mégis nagyobb a hazafisága és elhatározza, hogy ellopja férjének a térképeit, amelyek a háborura vonatkoznak és hazájába fut velük, hogy a japán vezéreknek átadja azokat.

Havas tájéket mutat a harmadik kép. Az orosz hadititkokkal menekülő asszonyt elespik és mint árulót halálra ítélik, de a kozákok egyike, akiről az első jelenetben megtudtuk, hogy japán kém, csakhamar meg is szabadítja. Később csatlakozik hozzájuk egy másik orosz ruhába bujtatott japán is. Most már mind a hárman menekülnek a japán határ felé, azonban a kozákok üldözöbe veszik és el is érik. A menekülők és üldözök között vad verekedés keletkezik. De a két japán tiszt és az asszony maga is kétségbeesetten küzderék és hőiesen lekaszabolják orosz üldözöket. Közben azonban megsebesült a hőselkü japán nő is, akit az egyik kém karjába ragad és elmenekül vele.

Az apotheozisban a szinen maradt egyik japáni katona meghatóttan az ajkához emeli kardját, amelylyel előbb vagy száz orosz életét ontotta ki és — lenyalja róla a vért!

Mikor e különös felvonás után a függönnyt lebecsájtották, egy diszruháss sárgabőrű lépett a függöny elé csak ennyit mondott: Folytatása következik!

A közönség köréből.

Méltóságos dr. Wolafka Nándor róm. kath. vál. püspök urnak.

Helyben.

Ezen uton alulirottak a róm. kath. szent egyház s a többi hívők nevében és megbizásából is nyilvánosan óhajtván hódolatunkat, s mély tiszteletünket kifejezni, a legnagyobb örömmel nyilvánítunk méltóságodnak őszinte tiszta szivből eredő köszönetet melyet ez évben is májusi ájtatosságon keresztül, buzgó s lankadatlan kitartással irányunkban kegyesen tanusított. Fogadjá tőlünk méltóságod a leghálásabb őszinte köszönetünket azon lelki oktatásért, a jó Isten viruló egészséggel áldja meg, s kérjük Istenünket mindennap imánkban, hogy Méltóságodat a mi lelkünk gondviselőjét.

s éber órét tartsa meg számunkra az emberikor legvégső határáig, melyek után vagyunk hű tisztelő hivei. Szent József, Szent Ulvasó, Jézus szive társulati tagok, Foóry Lajosné szül. Tommek Lujza, Pásztor Istvánné, Tóth Sándorné szül. Bedics Borbála, Nagy Imréné szül. Tóth Róza és Péchy Pálné mozdonyvezetőné.

TAVIRATOK.

A szultán királyunknak.

Konstantinápoly, június 8. A múlt hó 27-iki tartott kihallgatáson a szultán Calica magyar-osztrák nagykövetnek azon szándékát jelezte, hogy Ferenc József királynak az 1855-ben alapított házi rendet a Chanedoni Ali Osmani-rendet adományozza a gyémántokkal. A szultán megkérdezte, hogy mikor fogadható a rendet hozó külön küldöttség. E célból június második felét állapították meg. Ez a küldöttség, élén egy tábornaggyal és egy első osztályú hadosztályparancsnokkal az említett időben Bécsbe megy.

A japán-orosz háboru.

*London, jun. 8. A Daily Telegraph jelenti Tokióból tegnapi kelettel: A VI. hajóraj parancsnok, a ki a Port-Artur előtt végzett kutató utjáról visszatért állomáshelyre, jelentést tesz a névszerint ismeretlen, de a Gilliak mintájára épült épült orosz ágyunaszád elsüllyedéséről. Azt is jelentik, hogy egy másik orosz ágyunaszád, mely ugyanolyan alaku volt ugyanabban az időben a parttól mintegy egy mértföldnyire repült a levegőbe.

London, jun. 8. Port-Artur előtt egy orosz csatahajó elmerült. Csifui hírek szerint a japánok újra bombázzák Port-Artur.

Szebasztopol, jun. 8. Szmolenszk nevű cirkáló hajón robbanás történt. — Allitól a robbanást anarkisták okozták.

Gabonatözsde.

Budapest, június 8. Buzakinálát mérsékelt, vételkedv korlátoit. Kedvező irányzat mellett 36,000 métermássa került forgalomba közben 2 és fél fillérrel drágább árakon. Egyébb gabonanemek kedvezők. Idő: Szép.

Buza áprilisra	9.25—26
„ októberre	6.91—92
Rozs áprilisra	6.04—05
„ októberre	5.36—37

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódai
 Debrecen, kistemplom bazár
 Raktárra érkeztek
 Francia batiszt — Zephyr
 Mosó grenadin.
 Angol ruha vásznak
 Himzett és áttört batiszt
 Mosó kretonok.
 Óriási választék!!

Legrégibb és legnagyobb butor-
 raktár DEBRECENBEN.

BUTOROK

a legnagyobb választékban, jutányos
 árban, izléses és legszolidabb kivitel-
 ben csakis

Killer Ede

butorgyáros, cs. és kir. udvari szállítónál
DEBRECEN
 főpiac, a főtőzsdével szemben
 kaphatók, hol úgy a legszerényeb
 mint a legdiszesebb menyasszonyi
 kelengyék, szobaberendezések
 sédiszítések kifogástalanul esz-
 közöltetnek.

Hajdusági
 Bajuszpedró.

Szép bajusz

nyerhető a híres Hajdu-
 sági bajuszpedró haszna-
 lata által, mely legjobb
 az összes bajuszpedró
 készítmények között. A
 bajuszt nem törí, nem
 épi, mindég szép állás-
 ban tartja és soha nem
 keményedik meg.

Egy doboz 50 fillér

Kapható:

Dr. Rotsnek V. Emil
 utóda

Grósz Nagy Ferenc

gyógyszeresznél
DEBRECEN, Kossuth-utca 8 szám.
 Valamint Tóth Béla gyógyszerárában.

Tóth Gyula vaskereskedő.

Piac-utca 20 és 27.

Gyermekek kocsik

egyszerűtől a legdiszesebb kiállításban, fürdőka-
 dak és jégszekrények legolcsóiban beszerezhető.

BRÁZAY FÉLE SÖSBORSZESZ

NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
 KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
 HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
 MELLEKELVE VAN!

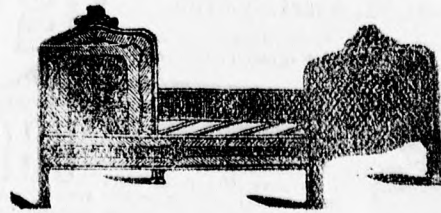
Szakoszerű munka mé-
 gis a legolcsóbb. Vil-
 lam mű berendezések
 kizárólag FÖLDVÁRY
 L. debreceni első
 electro-mechanikus ké-
 szít a legártóssabban
 Kossuth-utca 1 sz.
 az ndvarban. Uj be-
 rendezéseknél másfél évi, ja-
 vitásoknál, fél évi díjtalan
 rendbentartás, villamos mű-
 szerek, telefonok, villamos
 házi csengők felszerelése és
 villamos zseblámpák raktára.
 villanyos házcsengők és telefonok
 jó karbantartását évi három koronától
 feljebb vállalom.

Telefon
 186.

Tavaszi idényre.

Méhészeti cikkek külön-
 legességei kertipadok és
 vasbutorok, kertészeti
 szerszámok.

Épület és butor vasalá-
 sok, gazdasági felszere-
 lések.

Erdő-Bénye

gyógyfürdő

Zemplénumegyeében

A fürdőidény május 23 án kezdődik és tart szept. 15-ig.

Hatása: gazdag vas- és timsó-tartalmánál fogva kitűnő a nő betegségeiben, sápkorban, idegbánalmakban, görvénységben, reumatikus és köszvényes bántalmakban szenvedőknek. Kiváló klimatikus gyógyhely a légzőszervi és malarikus ajokban szenvedők részére. Gyógyhasználatra az az újonnan fölépült fürdőházban, 20 fürdőszobában 4 porcellán- 4 réz- és 24 fakád van elhelyezve. Ezenkívül négy kisebb szoba a hidegvíz-gyógy-módszerek rendezésére, 2 kádval, 2 ülőkáddal eljes zuhanykészlettel, izasztó kamarával, 2 pakoógygyal és a villamos fürdőhöz szükséges készletekkel. Használhatók iszap-, sós- és vilám fürdők m. szász-, izasztó és hidegvíz-gyógy-módszerekhez mind néfe ásványvíz van készletben. A fürdővendégek elhelyezésére 7 épületben a hivatalos helyiségen s lakásokon kívül esinos berendezéssel s villamos csengővel ellátott 79 szoba áll rendelkezésre. Szórakozásra bszolgálnak: csinos ét-, tánc-, olvasó- s női terem, könyvtár, hírlapok, biliárd, társas- és torna-játékok, naponkint kétszeri terzene. Terjedelmes, árnyékos erdei sétautak. Kápolna. Fürdő-vendéglő Runyaszék József Varánról Az étkezés olcsó és kifogástalan. Az izraelita vendéglő csinos, új verendés épületben van elhelyezve. Hazi gyógytár, posta és telefon állomás helyben van. Sürgönyök Erdőbényére címzők, ahol táv-állomás van Vasuti állomás: Személyvonatokhoz Erdő-Bénye fürdő. Gyorsvonatokhoz: Liszka Tolcsva a honnan es hova jutányos bérkocsis közlekedés van berendezve Fürdőorvos: Asztalos Kálmán dr. Erdő-Bényéről. Bővebb felvilágosítással szivesen szolgál.

A fürdőigazgatóság.

Csász. és kir.

udvari szállító

Fernolendt

A világon legjobblábbeli fényesítő és fényorómmindenféle világos és feke bőrnemek részére, mely kiváló szép fényt és tartósság ad a bőrnek. Elhasznált pecsételés, sárga vagy barnabőrnek „Lyosin egészen új fényt ad.

alapított 1882. Gyári raktár Budapest V. Lipót-körut 24. (Briefadresse Wien III Wasche kaufen Sien nur Brunnenselbe. Mindenütt kapható.)

Schicht-szappan

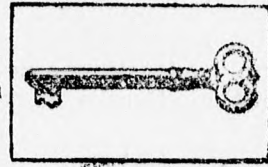
„szarvas“

vagy

„kulcs“

Jegygyel

legjobb, legkládóssabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrészektől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy !! minden darab szappan a „Schicht“ névvel és !! a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

Császárfürdő

téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Ésörangú kénes hévízű gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdőkkel, pompás ásványvíz-uzodákkal, kő- és kádfürdőkkel.

200 kényelmes lakoszobával.

Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

REPARATOR

KÖSZVÉNY ÉS CSÚZ ELLEN LEGSIKERESÉBB
a KRIEGNER-féle

1 üveg 2 korona, kis üveg 1 kor.

Főraktár: KORONA-GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.

KIVÁLÓ SZERENOSÉI

• ELŐZÉKENYSÉGI •

BZERENOSÉ-NAPTÁR

INGYEN ÉS BÉRMENTVE!

KIRÁLYFI ÉS TÁRSA

BANKHÁZA, BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT 60.

110,000 sorsjegy, 55,000 nyer. — Nyeremények összege 14.459,000 korona.

A Kisbirtokosok Országos Főhátelintézete

BUDAPEST, V., GÉZA-UTCZA 2.

300 koronától kezdve ad törlesztéses záloglevél-kölcsönöket, melyek után

Művelet	2% lemondással
10 évre a tőke 1.40%-a	10 évre a tőke 1.50%-a
20 : : 1.50%-a	20 : : 1.60%-a
30 : : 1.60%-a	30 : : 1.70%-a
40 : : 1.70%-a	40 : : 1.80%-a

Részletelő járuléka a törlesztéssel együtt.

Bővebb felvilágosítást az intézet díjmentesen ad.

HÔTEL PARIS SZÁJLODA

Szájloca: SIMON PÁL.
BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRUT 25. SZ.

200 szoba 2-20 K-tól fejtebb kihasználással és villanyvilágítással együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem és szobaszalonok a házban. Villamos vasuti megállóhely az összes pályaudvarok és hajók felé.

Vidéki kedvesek találkozó helye

KLIVÉNYI FERENCZ

vendéglős ésörangú étterem
Budapest, VI., Andrassy-út 39.

Külföldi magyar konyha, valódi házi borok és a világhírű „PSCHORRBRÄU“ egyedül kimerése.

REMINGTON

IRÓGÉP
ÚJ MODELLJE
megjelent!
PROSPEKTUST KÜLD
LEGTÖKÉLETESÉBB
FELÜLMUTATATLAN
BUDAPEST
ANDRÁSSY-ÛT 12.

Ön nagyon idősnek látszik!

Fesse haját a CZERNY-féle

Tanningene

HAJFESTŐ-SZERREL.

VÉRGYÓGYÍTÁS

A legsikeresébb gyógy-módsz.: asthma, szív-, gyomor-, lég- és bőrbaj, szélhűtés, elmezavar stb. ellen.
Megalapítója és egyedül képviselője:

Dr KOVÁCS J. fővárosi orvos.
BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRUT 18. SZ. I. EM.

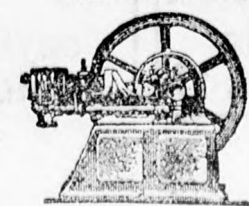
Az egyedül létező valódi angol
SZÉPÍTŐSZER
a Balassa-féle valódi angol
mely azonnal eltávolít minden szepit, májfoltot, pattanást, mitesszert stb. és az arcnak üdöséget, fiataloságot kölcsönöz.
Hölgyeknek nélkülözhetetlen!
Egy üveg ára 2.- K, hozzá agorka-szappan 1.- K, puder 2.- K.
Postai szétküldés naponta.
Főszétküldési hely: gyógszertára: Budapest — Erzsébetfalva.

Verseyen kívüli olcsó árak!
Elsörangú angol és francia
ruha-kelme-kölönpérségek áruháza
LEON ÉS OLÁH
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4.
Mintákat az ország minden részébe ingyen és bérmentve küldenek.

OSERS és BAUER

MOTORGYÁR
BUDAPEST V., Lipót-körut 7.
BÉCS
Dresdnerstrasse 79-85.

Benzin- és petrolin-motorok

Benzin- és petrolin-lokomobilok

Szivógáz-motorok 2-3 fillér üzemköltséggel.
Ezernyi berendezések működésben. — Működő géptermék. — Kiváló minőségű feltételek.

PLATSCHEK VILMOS

FÉRFI- ÉS GYERMEK-ruha áruháza
Esemény legolcsóbb, legszelebb
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körut)

Debrecen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.